

TÜRK HUKUK SİSTEMİNDE GÖMÜLÜ SİGORTA: ALMAN MODELİYLE MUKAYESELİ YAKLAŞIM*

Embedded Insurance in the Turkish Legal System:
A Comparative Approach with the German Model

Fatma KESİK*

ÖZ

Gömülü sigorta (embedded insurance), sigorta ürünlerinin doğrudan bir mal veya hizmet satış sürecine entegre edilerek sunulduğu yenilikçi bir dağıtım modelidir. Dijitalleşmenin hız kazanmasıyla birlikte bu model, sigortayı kişiler yönünden daha erişilebilir kılarken, sigorta şirketleri ve dijital hizmet sağlayıcıları için ise yeni ortaklık alanları ve gelir modelleri sunmaktadır.

Modelin güncel oluşu ve hızla gelişen uygulama çeşitliliği sebebiyle, birçok hukuk sisteminde gömülü sigortaya ilişkin hukuki çerçeve açık ve kesin sınırlarıyla oluşturulamamış ve bağımsız bir çalışmaya konu edilmemiştir. Aynı şekilde Türk hukukunda da bu modele yönelik sistematik bir hukuki incelemeye henüz yer verilmemiş ve bağımsız bir araştırma alanı olarak yeterince şekillenmemiştir. Bu çalışmada, söz konusu belirsizlikler çerçevesinde gömülü sigorta modelinin hukuki boyutu, Alman ve Avrupa Birliği hukuku ile mukayeseli olarak incelenmiş ve Türk hukukundaki mevcut durum değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, özellikle çevrim içi satış platformlarının sigorta ürünlerini hangi hukuki dayanakla sundukları incelenmiş; ayrıca bu satış platformlarının sigorta sözleşmeleri karşısındaki hukuki statüleri ile yürüttükleri faaliyetlerin sigorta aracılığı kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gömülü Sigorta, Sigorta Aracıları, Yer Sağlayıcı, Lisans Muafiyeti, § 34d GewO.

ABSTRACT

Embedded insurance is an innovative distribution model in which insurance products are offered directly integrated into the sales process of a good or service. With the acceleration of digitalization, this model has made insurance more accessible for individuals, while offering new partnership opportunities and revenue models for insurance companies and digital service providers.

* **Gönderi:** 17.05.2025 - **Kabul:** 31.05.2025 | **Received:** 17.05.2025 - **Accepted:** 31.05.2025.

* Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Bingöl, Türkiye
✉ fgorgulu@bingol.edu.tr • **ORCID** 0000-0001-5727-414X.

Atıf Şekli / Cite As: KESİK, Fatma (2025). Türk Hukuk Sisteminde Gömülü Sigorta: Alman Modeliyle Mukayeseli Yaklaşım. ÇÜHAD, (7), 301-320.

İntihal / Plagiarism: Bu makale bir intihal engelleme yazılımı aracılığıyla denetlenmiş ve en az iki hakem incelemesinden geçmiştir. / This article has been checked via a plagiarism prevention software and reviewed by at least two referees.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Due to the model's novelty and the rapidly evolving variety of applications, many legal systems have not yet established a clear and definite legal framework for embedded insurance, nor has it been the subject of an independent legal study. Similarly, in Turkish law, a systematic legal analysis of this model has not yet been undertaken, and it has not sufficiently developed as an independent field of research. In this study, within the context of these uncertainties, the legal dimension of the embedded insurance model is examined comparatively with German and European Union law, and the current situation in Turkish law is evaluated. In this context, particular attention is paid to the legal basis on which online sales platforms offer insurance products; furthermore, the legal status of these sales platforms in relation to insurance contracts, and whether the activities they carry out can be considered as insurance intermediation, are also discussed.

Keywords: Embedded Insurance, Insurance Intermediaries, Hosting Provider, License Exemption, § 34d GewO.

GİRİŞ

Sigorta sektörü, dijitalleşme etkisiyle birlikte köklü bir dönüşüm sürecine girmiştir. İnternet kullanımının yaygınlaşması, mobil teknolojilerinin gelişimi ve yapay zekâ temelli çözümlerin artmasıyla, sigorta ürünlerinin sunum ve dağıtım yöntemleri önemli ölçüde değişmiştir. Gömülü sigorta, dönüşümün en güncel ve çarpıcı örneklerinden birisi olup, sigorta ürünlerini, müşterinin/kullanıcının günlük alışveriş işlemlerinin ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir. Örneğin, çevrim içi bir mağazadan elektronik cihaz satın alan kullanıcı, aynı platform üzerinden o cihaza yönelik bir sigorta korumasını da kolaylıkla edinebilmektedir. Benzer biçimde, otel rezervasyonu yaparken iptal güvencesi, uçuş rezervasyonlarında seyahat sigortası, araç kiralama işlemlerinde kasko teminatı gibi sigorta ürünleri, esas hizmetle entegre biçimde sunulmaktadır. Böylece sigorta, bağımsız bir işlem olmaktan çıkıp kişinin temel satın alma deneyiminin bir parçası haline gelmekte¹ ve geleneksel süreçler takip edilmeksizin ihtiyaçlara uygun teminatlara erişim sağlanabilmektedir.

Sigortacılık oranlarının düşük seyrettiği alanlarda talebi artırma potansiyeli taşıyan gömülü sigorta, sektör paydaşları nezdinde büyük bir ilgi ve beklenti uyandırmıştır. Nitekim dünya genelinde gömülü sigortanın hızla büyüme gösterdiği rapor edilmektedir. Bu büyümenin önümüzdeki yıllarda daha hızlı bir şekilde ve daha belirgin bir artış göstereceği öngörülmektedir. 2022’de 63,1 milyar dolar olarak kaydedilen pazar büyüklüğü, 2024’e gelindiğinde 156,06 milyar dolara ulaşmıştır. Bu doğrultuda yapılan tahminler, 2029 yılına kadar, pazar büyüklüğünün 703,44 milyar dolara ulaşacağı yönündedir².

Gömülü sigorta uygulamalarının yaygınlaşmasında birkaç temel etken öne çıkmaktadır. Bu etkenlerin başında, dijitalleşen tüketici alışkanlıkları gelmektedir. Özellikle COVID-19 pandemisiyle birlikte alışverişler, büyük oranda çevrim içi platformlara kaymıştır. Bu gelişmeler, tüketicilerin daha

1 JUNQUEIRA, NÁSSER, <https://www.financierworldwide.com/embedded-insurance-opportunities-and-risks>, (E.T.14.04.2025).

2 PAYSET, <https://www.payset.io/post/what-is-embedded-insurance>, (E.T. 01.05.2025). Ayrıca bkz. <https://datahorizonresearch.com/request-sample-pdf/embedded-insurance-market-2346>, (E.T. 05.04.2025); <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/embedded-insurance-market>, (E.T. 6.05.2025).

kolay erişilebilen, hızlı ve entegre sigorta çözümlerine yönelmesini sağlamıştır³. Tüketiciler, ihtiyaç duydukları sigorta teminatını geleneksel arama süreçlerine başvurmaksızın, dijital platformlar üzerinden karşılama eğilimindedir. Gömülü sigorta, tam da bu beklentiye cevap vererek sigorta hizmetlerine erişimi anlık ve entegre bir yapıya dönüştürmektedir⁴.

Gömülü sigorta modeli, sigorta şirketleri ve dağıtım kanalları açısından önemli avantajları sunmaktadır; müşteri edinme maliyetlerini düşürmekte ve daha önce ulaşlamayan kitlelere erişimi kolaylaştırmaktadır⁵. Bununla birlikte mal/hizmet sağlayıcıları ile sigortalılar bakımından fayda sağlayabilecek bir “kazan-kazan-kazan” durumu yaratmaktadır⁶: Sigorta şirketleri, alternatif bir dağıtım kanalı oluşturarak prim hacimlerini artırabilmekte, hizmet/mal sağlayıcı şirketler (ör. e-ticaret siteleri) sigorta aracılığı ile ek gelir kaynakları oluşturabilmektedir. Tüketiciler/kullanıcılar ise ihtiyaç anında, hızlı, erişilebilir ve düşük maliyetli⁷ teminatlara erişim imkânı elde etmektedir⁸.

Bu çalışmada, gömülü sigorta modeline ilişkin kapsamlı bir değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda öncelikle kavramsal çerçeve ele alınacak ve bu modelin avantajları ile potansiyel sakıncaları değerlendirilecektir. Ayrıca, Türk ve Alman hukuk sistemleri çerçevesinde gömülü sigortaya ilişkin düzenlemeler incelenerek iki sistem arasındaki hukuki farklılıklara dikkat çekilecektir. Son olarak, Türk hukuku bakımından mevcut yasal zemin ortaya konularak, hâlihazırda gömülü sigorta sunan çevrim içi satış platformlarının hangi hukuki esaslara dayandığı ortaya konulacaktır.

I. GÖMÜLÜ SİGORTANIN TANIMI

Gömülü sigorta, sigorta teminatlarının farklı bir ürünün içerisine entegre edilerek sunulmasını ifade eden yenilikçi bir dağıtım modelidir⁹. Esasen sigorta ürününün bir mal ve hizmetle birlikte aynı işlem sürecinde sunulması esasına dayanmaktadır. Bu sigorta modeli, çoğunlukla e-ticaret platformları

³ NORMAN, <https://www.sedgwick.com/blog/the-promises-and-drawbacks-of-embedded-insurance/?loc=eu>, (E.T.16.04.2025).

⁴ NORMAN, <https://www.sedgwick.com/blog/the-promises-and-drawbacks-of-embedded-insurance/?loc=eu>, (E.T.16.04.2025); DEVPRAKASH, p. 1, 5; JUNQUEIRA, NÁSSER, <https://www.financierworldwide.com/embedded-insurance-opportunities-and-risks> (E.T.14.04.2025).

⁵ CHUBB, <https://www.chubb.com/ie-en/business/resources/four-reasons-to-add-embedded-insurance-to-your-business-model.html>, (E.T. 6.04.2025); CLEVENGER, <https://www.insurancejournal.com/news/national/2025/04/28/821436.htm>, (E.T. 01.04.2025).

⁶ STANKEWITSCH, s. 4.

⁷ Gömülü sigorta modelinin tüketicilere düşük maliyetli sigorta teminatının sunulmasının temel sebebi, sigorta şirketlerinin operasyonel giderlerini azaltmış olmasıdır. Bkz. FRITSCH, <https://www.embeddedinsurance.com/resources/future-of-insurance> (E.T. 25.05.2025).

⁸ THE FUTURE OF COMMERCE, <https://www.the-future-of-commerce.com/2022/03/31/embedded-insurance-definition-examples-benefits/>, (E.T. 02.05.2025).

⁹ DEVPRAKASH, p.2; KIERS, VAN WEENEN, <https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/2023/10/embedded-insurance-products-regulatory-considerations>, (E.T. 05.04.2025); LUSARDI, GRANDE, <https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/derisk-newsletter/2024/embedded-insurance-through-regulation-and-digital-innovation> (E.T. 06.04.2025). TRAUM, <https://www.law.com/legaltechnews/2021/05/24/6-regulatory-issues-every-company-should-know-about-embedded-insurance/>, (E.T. 01.05.2025).

üzerinden sunulan ulaşım sigortaları, cihaz sigortaları, seyahat iptali güvenceleri gibi örneklerle karşımıza çıkmaktadır.

Bir ürün veya hizmet sağlayıcısının, kendi ana ürün ya da hizmetine uygun bir sigorta teminatını, bir sigorta şirketi ile iş birliği içinde kendi dijital sistemlerine gömülü şekilde sunabilmesi mümkündür. Bu husus, gömülü sigortayı klasik anlamda bir sigorta türü olmaktan ziyade bir ‘sigorta satış modeli’ olarak konumlandırır. Bu doğrultuda gömülü sigorta, yeni bir sigorta türü olmayıp şu özelliklerle karakterize edilen bir satış modelidir¹⁰:

- Sigorta teminatının eş zamanlı olarak asıl ürün/hizmet ile birlikte sunulması,
- İşlemlerin hızlı ve kolay biçimde tamamlanabilmesi
- Tekliflerin ihtiyaca uygun yapılandırılması
- Kişiselleştirilebilir olması

Bu yönleriyle gömülü sigorta, geleneksel acenteler veya brokerler aracılığıyla yapılan satışlardan farklılık arz etmektedir. Örneğin, uzatılmış garanti sigortası (extended warranty) elektronik cihaz satışları esnasında sunulan yaygın bir gömülü sigortadır. Bir elektronik cihaz satın alındığında, üretici garantisinin sona ermesini takiben cihazı belirli süre daha koruma altına alan bu teminat türü, çoğunlukla dijital alışveriş kanallarında satın alma sürecine entegre bir biçimde sunulmaktadır¹¹.

Gömülü sigorta kapsamının daha net ortaya konulabilmesi adına, geleneksel ek satış (annex satış) modelleriyle arasındaki farkı ortaya koymak gerekir. Sigorta ürünlerinin hizmet veya mal satışıyla birlikte sunulması yeni bir yöntem değildir. Nitekim seyahat acenteleri uzun yıllardır uçak bileti yanında seyahat sigortası sunmakta, bankalar kredi işlemleri sırasında hayat sigortası önerebilmektedir. Ancak klasik ek satış uygulamalarında, sigorta şirketleri genellikle kendi mevcut satış kanallarını (acentelerini veya banka şubelerini) kullanarak müşteriye ek ürün sunmaktadır. Bu süreç büyük ölçüde dijital olmayan yöntemlerle yürütülmektedir. Gömülü sigortada ise süreç çoğunlukla dijital araçlarla bütünleşik olarak işletilmekte; sigorta ürünü, asıl ürünün bir parçasıymış gibi uyarlanmış bir şekilde sunulmaktadır. Örneğin bir e-ticaret platformu, sunduğu ürünlerin niteliğine uygun bir koruma planını, algoritmalarla hesaplayıp kullanıcıya önerebilmektedir. Bu açıdan gömülü sigorta, sigorta teminatlarının yapay zekâ destekli veri analizleriyle de şekillendiği ve kullanıcı ihtiyaçlarının önceden tespit edildiği teknolojik bir çözüm olarak değerlendirilebilir¹².

Gömülü sigorta modelinde sigorta teklifi (veya teklif daveti) asıl ürünün sağlayıcısı tarafından sunulmakta, ancak sigorta poliçesinin risk taşıyıcısı hala bir sigorta şirketi olmaya devam etmektedir.

¹⁰ JUNQUEIRA, NÁSSER, <https://www.financierworldwide.com/embedded-insurance-opportunities-and-risks>, (E.T. 14.04.2025).

¹¹ JUNQUEIRA, NÁSSER, <https://www.financierworldwide.com/embedded-insurance-opportunities-and-risks>, (E.T. 14.04.2025).

¹² LOHANI, ASTHANA, OSAMA, p. 594-599.

Dolayısıyla, hukuki açıdan bakıldığında en az üç aktör bulunmaktadır¹³: (1) Sigorta şirketi (risk üstlenen), (2) Sigortayı sunan platform (sigorta dağıtıcısı/sunucusu rolünde), (3) Sigortalı (korunacak menfaat sahibi). Bununla birlikte, dijital platform, sigorta sözleşmesini kendi adına akdedip kullanıcılarını bu kapsamda grup poliçesine dâhil ettiğinde, sigorta ettiren sıfatını üstlenmiş olacaktır. Bu konuya çalışmanın ilerleyen bölümlerinde ayrıca değinilecektir.

Özet olarak, gömülü sigorta, sigorta korumasının ‘satın alma yolculuğuna gömülmesi’ni ifade eden yenilikçi bir kavramdır. Bu modelin ayırt edici unsurları; sigorta ile asıl ürün/hizmetin eş zamanlı ve entegre biçimde sunulması, dijital kolaylık, müşteri ihtiyaçlarına özel olarak tasarlanması ve sigorta şirketi dışında aktörlerin (örneğin platform sağlayıcılar) rol almasıdır. Bu temel çerçevenin anlaşılması, modelin getirdiği fırsat ve risklerin değerlendirilmesi açısından önem arz etmektedir.

II. GÖMÜLÜ SİGORTA MODELİNİN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI

Sigorta sektöründe alternatif bir dağıtım yöntemi olarak gelişen gömülü sigorta modeli, sigortalılar, sigorta şirketleri ve dijital platformlar açısından önemli fırsatlar barındırmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu model yalnızca avantajlar içermemekte, aynı zamanda çeşitli riskler ve dezavantajları da bünyesinde barındırmaktadır.

Gömülü sigorta, yukarıda da belirtildiği üzere sigorta teminatı, esas ürün/hizmet ile birlikte eş zamanlı sunulduğu için ayrı bir işleme gerek kalmamaktadır¹⁴. Sigorta ürünlerinin bu şekilde entegre biçimde sunulması sigorta ürünlerini daha ulaşılabilir ve tercih edilebilir hale getirmektedir. Aynı şekilde gömülü sigortalar, müşterinin verilerine ve tercihlerine göre kişiselleştirilebilir¹⁵. Büyük veri uygulamaları sayesinde, bir e-ticaret sitesi müşterisinin önceki satın alma verilerini analiz ederek kişiselleştirilmiş sigorta ürünleri önerebilmektedir¹⁶.

Gömülü sigorta, sigorta şirketleri bakımından geleneksel kanallara kıyasla daha düşük maliyetli bir dağıtım imkânı sunabilmektedir¹⁷. Sigorta şirketi, müşteriye ulaşmak için maliyetli bir pazarlama faaliyeti yürütmek yerine, kullanıcı kitlesine doğrudan erişim sağlayan dijital platformla iş birliği yaparak ürün dağıtımını gerçekleştirmektedir. Bu şekilde tanıtım ve satış süreçlerine ilişkin maliyetler paylaşılmakta veya azalmaktadır.

Yukarıda belirtilen avantajlar dışında, gömülü sigorta modelinin sigortacılık faaliyetine gerekli lisanslara sahip olmayan aktörleri dahil etmesi, mevzuata uyum konusunda çeşitli tartışmaları gündeme

¹³ DEVPRAKASH, p. 7-8; JIA, p.23.

¹⁴ DEVPRAKASH, p. 5.

¹⁵ NORMAN, <https://www.sedgwick.com/blog/the-promises-and-drawbacks-of-embedded-insurance/?loc=eu>, (E.T.16.04.2025); JUNQUEIRA, NÁSSER, <https://www.financierworldwide.com/embedded-insurance-opportunities-and-risks>, (E.T.14.04.2025); DEVPRAKASH, p. 6.

¹⁶ REHMAN, p. 2.

¹⁷ DEVPRAKASH, p. 6; Simon Torrance’ın değerlendirmelerine yer veren bir röportaj yazısı için bkz. FARIDI, <https://www.crowdfundinsider.com/2020/12/170222-embedded-insurance-may-offer-3-trillion-market-opportunity-according-to-business-transformation-specialist-simon-torrance/>, (E.T.01.05.2025).

getirmektedir¹⁸. Sigorta ürünlerinin, sigorta dağıtım yetkisine sahip olmayan aktörler tarafından sunulması, pek çok hukuk sisteminde yasal düzenlemelere açıkça aykırılık teşkil etmektedir¹⁹. Çünkü, aracılık faaliyeti için gerekli olan izin/lisansın alınmamış olması, mer'i hükümler kapsamında yetkisiz sigortacılık faaliyeti olarak kabul edilmekte ve çeşitli yaptırımlara tabi tutulmaktadır²⁰.

Gömülü sigorta uygulamasında, sigorta teminatının asıl ürünle birlikte sunulması tüketici nezdinde seçim serbestisini sınırlayabilecek niteliktedir. Birçok hukuk sisteminde sigortanın asıl ürünle birlikte zorunlu bir şekilde satılması (bağlı satış²¹/tie-in satış)²² yasaklanmıştır²³. Bu bağlamda, mevzuata uygunluk bakımından sigorta teminatının isteğe bağlı olarak sunulması gerekmektedir. Platformların, sigorta teminatını tüketicinin açık iradesi olmaksızın asıl ürün/hizmete dahil etmesi, haksız ticari uygulamalara²⁴ neden olabilmektedir. Hatta tüketicinin rızasının alınmaması sebebiyle, sigorta sözleşmesinin geçersiz sayılmasına sebebiyet verebilmektedir²⁵. Bu nedenle, gömülü sigorta uygulamalarında açık onay mekanizmaları ve sigorta sözleşmesinin geçerliliği bakımından irade serbestisinin sağlanabilmesi büyük önem taşımaktadır. Avrupa Birliği'nin Sigorta Dağıtım Direktifi'nin (IDD)²⁶ 24. maddesinde, sigortanın başka bir mal ve hizmetle sunulması, her bir unsurun bağımsız olarak sunulması ve tüketicinin bu hususta açık bilgilendirilmesi şartına bağlanmıştır²⁷. Dolayısıyla, gömülü sigortanın sağladığı kolaylıklardan yararlanılırken, sigorta sözleşmesinin tarafların serbest iradesini esas alınması ve bu iki husus arasında ölçülü bir denge sağlanması gerekmektedir.

Gömülü sigorta modeli, çoğunlukla belirli bir dijital platform aracılığıyla tek bir sigorta şirketine ait ürünleri sunan kapalı bir dağıtım modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir e-ticaret platformunun sadece sözleşme ilişkisi içinde bulunduğu sigortacının ürünlerine yer vermesi, hem tüketicinin alternatif tekliflere erişimini engelleyecek hem de diğer sigorta şirketlerinin rekabetçi koşullarda faaliyet göstermesini zorlaştıracaktır. Bu sebeple bazı hukuk sistemlerinde, gömülü sigorta satışında tüketiciye en az iki sigorta seçeneği sunulması gerektiği yönünde düzenlemeler tartışılmaktadır²⁸. Örneğin

¹⁸ KIERS, VAN WEENEN, <https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/2023/10/embedded-insurance-products-regulatory-considerations>, (E.T. 05.04.2025).

¹⁹ Bu konuda Almanya ve AB mevzuatında özel hükümler bulunmakta olup, ayrıntıları aşağıda ele alınacaktır.

²⁰ 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nda yer alan müeyyideler için bkz. m. 34, m. 35.

²¹ Bağlı satış hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. ERDOĞAN, s. 219-242; EKDİ, s. 79-129.

²² Bir ürünün satışının, başka bir ürünün satın alınması şartına bağlanması rekabet hukuku kapsamında kelepçeleme (tying agreement) uygulamalarına da sebep olabilmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz. SANLI, s. 167, 168.

²³ KIERS, VAN WEENEN, <https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/2023/10/embedded-insurance-products-regulatory-considerations>, (E.T. 05.04.2025);

TRAUM, <https://www.law.com/legaltechnews/2021/05/24/6-regulatory-issues-every-company-should-know-about-embedded-insurance/>, (E.T. 01.05.2025).

²⁴ SANLI, s. 167.

²⁵ KIERS, VAN WEENEN, <https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/2023/10/embedded-insurance-products-regulatory-considerations> (E.T. 05.04.2025); ACAR, s. 288; AYDIN, s. 83.

²⁶ EUR-Lex: Directive (EU) 2016/97, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0097>, (E.T. 01.05.2025).

²⁷ PWC LUXEMBOURG, <https://www.pwc.lu/en/insurance/docs/pwc-insurance-100216.pdf>, (E.T. 01.05.2025).

²⁸ EUR-Lex: Directive (EU) 2016/97.

Brezilya’da tüketici örgütleri, gömülü sigorta uygulamalarında en az iki ayrı sigorta şirketinden teklif sunulmasını önermektedir²⁹. Zira yeterli sayıda alternatifin sunulmaması, zamanla fiyat rekabetinin azalmasına yol açabilmektedir³⁰.

Sigorta sözleşmeleri, ayrıntılı hükümler ve istisnalar içermektedir. Gömülü sigorta uygulamalarında da işlemler genellikle hızlı ve esas ürüne/hizmete odaklı ilerlediğinden, sigorta poliçesinin tüm koşullarına dair detaylı bilgilendirme yapılmaksızın ve sigortalının ayrıntılı değerlendirme imkânı olmaksızın sözleşme kurulmaktadır. Bilgi asimetrisi sorunu³¹, bu modelde daha belirgin olabilir; zira satış esnasında müşteriye geleneksel acente satışlarında gibi yüz yüze açıklama imkânı bulunmamaktadır. Bu bakımdan, gömülü sigorta sunan dijital platformların açık ve anlaşılır bilgilendirme sunması³² ve ana üründen ayrı olarak sigorta şartlarına erişim sağlaması gereklidir.

Gömülü sigorta modelinde, sigorta şirketleri ile platformlar arasında müşteri verilerinin aktarımı söz konusu olduğundan, kişisel verilerin işleme süreci 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na (KVKK)³³ uygun olmak zorundadır. Örneğin dijital platform, müşterinin satın aldığı ürüne dair verileri sigortacıya aktarabilirken, sigortacı da teklif oluşturmak ve poliçe düzenlemek amacıyla müşterinin kimlik ve iletişim bilgilerini işleyebilmektedir. Bu tür veri aktarımları, KVKK kapsamında kişisel veri işleme faaliyeti kapsamında değerlendirilir. Bu sebeple tarafların, KVKK gibi yasal düzenlemelere uygun hareket etmesi ve açık rıza mekanizmalarını işletmesi önem arz etmektedir³⁴.

Son olarak sigorta teminatının gömülü olarak bir dijital platform üzerinden sağlanması, sigortalı nezdinde, sigorta poliçesinden doğan yükümlülüklerin platforma ait olacağı yönünde bir kanaat oluşturabilmektedir. Diğer bir ifadeyle sigorta sözleşmesinin ifasında ortaya çıkan gecikme veya uyuşmazlıklar, çoğu zaman yer sağlayıcı konumundaki platforma izafe edilebilmektedir. Tarafı olmadıkları sigorta sözleşmelerine ilişkin sorumluluk atfedilmesi platformların güvenilirliğini etkileyebilmektedir.

Yukarıda belirtilen avantaj ve dezavantajlar birlikte değerlendirdiğimizde, gömülü sigorta modelinin sigorta sektörünün geleceğinde önemli bir yer tutacağı öngörülmektedir. Ancak bu modelin etkin biçimde uygulanması, uygun ve açık bir yasal çerçevenin oluşturulmasına ve tüketici menfaatinin gözetilmesine bağlıdır. Bu kapsamda, gömülü sigortaya ilişkin düzenlemeler mukayeseli bakış açısıyla analiz edilecek ve mevcut düzenlemelerin bu modelin etkinliği üzerindeki etkileri değerlendirilecektir.

²⁹ KIERS, VAN WEENEN, <https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/2023/10/embedded-insurance-products-regulatory-considerations>, (E.T. 05.04.2025).

³⁰ SANLI, s. 167, dn. 380.

³¹ Bu konuda detaylı açıklamalar için bkz. TEPECİK, s. 21-33.

³² Sigortacının bilgilendirme ve aydınlatma yükümlülüğüne ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. ASLAN, s. 338-359.

³³ RG, 07.04.2016, S. 29677.

³⁴ BHAT, <https://www.insurancethoughtleadership.com/customer-experience/embedded-insurance-challenges-and-opportunities>, (E.T. 02.05.2025).

III. AVRUPA BİRLİĞİ

Avrupa Birliği hukukunda Insurance Distribution Directive (IDD)-Sigorta Dağıtım Direktifi ile sigorta dağıtımı, kapsamlı biçimde düzenlenmiştir. Bu direktif, sigorta dağıtım sürecinde tüketicinin korunması, sigorta dağıtıcılarının faaliyetleri, lisans şartları ve uyacakları kurallar konusunda üye ülkelere çerçeve sağlamaktadır. IDD’de gömülü sigortaya ilişkin açık bir düzenleme yer almasa da sigorta ürününün başka bir ürün/hizmetle sunulması sebebiyle bu uygulama “çapraz satış (cross-selling)” kavramı içinde değerlendirilmektedir³⁵. IDD m.24 hükmü, sigorta sözleşmesinin bir mal/hizmetle paket halinde sunulması durumunda, tüketicinin/müşterinin bu ürünleri ayrı ayrı satın alma imkanına sahip olması ve her bir ürünün niteliği ve maliyeti hakkında bilgilendirme yapılması gerektiğini belirtmektedir³⁶. Mezkûr hüküm, uygulamada gömülü sigorta uygulamalarına yön veren temel prensibi ortaya koymaktadır. Sigorta asıl ürünle birlikte sunulsa da tüketici/müşteri tercihinin tabi olmalıdır. Ayrıca IDD, sigorta dağıtıcılarının (acenteler, brokerler) düzenleyici otoritelerce lisanslanmış olması ve belirli yeterlilik kriterlerini karşılamasını öngörmektedir. Bu bağlamda, bir dijital platformun gömülü sigorta sunabilmesi için ya kendisinin bir sigorta dağıtıcısı olarak yetkilendirilmiş olması ya da sigortacı veya lisanslı bir sigorta dağıtıcısıyla iş birliği içinde gömülü sigorta sunmasına imkân tanıyan muafiyetlerin açıkça hüküm altına alınması gerekmektedir.

IV. ALMAN HUKUKU

Alman hukukunda sigorta aracılarının meslek faaliyetlerine ilişkin esaslar, Ticaret Düzenlemeleri Yönetmeliği (Gewerbeordnung-GewO³⁷) §34d hükmü ile düzenlenmiştir. 2018 yılında AB Sigorta Dağıtım Direktifi’nin iç hukuka aktarılmasıyla, §34d Abs. 8 GewO hükmünde ‘ürüne bağlı sigorta aracılığı’ (produktakzessorischer Vermittler) hususunda özel bir düzenleme getirilmiştir. §34d Abs. 8 GewO hükmü ile asıl faaliyeti sigortacılık olmayan tacirlerin belirli koşullar altında küçük ölçekli sigorta sözleşmelerine aracılık etmesine imkân tanınmıştır. Alman uygulamasında, ürünle doğrudan bağlantılı sigorta aracılığı faaliyetlerini yürüten kişiler, lisans alma yükümlülüğünden muaf tutulmakta ve bu kişiler ‘erlaubnisfreier Annexvermittler (izin gerektirmeyen ek/aracı)³⁸’ olarak adlandırılmaktadır. Örneğin, bir seyahat acentesi, sunduğu hizmetlerle birlikte seyahat sağlık veya iptal sigortası sunabilmektedir. Benzer şekilde, bir elektronik ürün satıcısı, cihazla birlikte hırsızlık sigortası ya da garanti teminatı içeren bir sigorta sunabilmektedir. Alman hukukunda gömülü sigorta sunan işletmeler, §34d Abs. 8 Nr.1 GewO’de sayılan tüm şartları sağladıklarında sigorta acenteliği lisansı almaksızın sigorta aracılığı faaliyetinde bulunabilmektedir. Bağlı olunan sigorta şirketi tarafından ilgili işletmelerin kayıt altına alınması ve gerekli bildirimlerin yapılması yeterli görülmektedir.

³⁵ BRAVO, p. 363.

³⁶ HUNEBERG, p. 226, fn. 55.

³⁷ 21 Haziran 1869 tarihli yasa, en son 27 Aralık 2024 tarihli değişiklikle güncellenmiştir. Bkz. <https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/>, (E.T. 03.05.2025).

³⁸ DEUTSCHER REISEVERBAND E.V., s. 1-6.

§34d Abs. 8 GewO³⁹ hükmü kapsamında düzenlenen muafiyet şartları IDD hükümleri esas alınarak şekillenmiştir⁴⁰. Bu şartlara göre sigorta teminatının (i) satılan mal veya hizmetle doğrudan bağlantılı olması, (ii) sigortanın hayat sigortası veya mesleki sorumluluk sigortası gibi karmaşık sigorta türlerinden olmaması, daha çok yolculuk iptali, eşya kaybı, cihaz koruma, garanti uzatımı gibi basit riskleri kapsamaması, (iii) sigortanın yıllık priminin belirli bir tutarı geçmemesi (600 Avro veya karşılığı tutar) ve (iv) sigorta teminat süresinin sınırlı olması gerekir⁴¹ (örneğin bireysel seyahat süresiyle sınırlı olarak)⁴². Bu yasal düzenleme, sadece kapsamı dar ve basit olan sigorta ürünlerinin daha esnek şartlarda sunulmasına izin verirken, daha kapsamlı ve karmaşık yapıya sahip sigorta poliçelerinin sadece profesyonel sigorta aracılığı tarafından sunulmasını amaçlamaktadır. Alman hukuk sistemi, bu kapsamdaki araçlara yönelik ayrı bir kayıt sistemi oluşturmuştur. Uygulamada, seyahat acenteleri çevrim içi platformlarında ‘34d Abs.8 GewO uyarınca izne tabi olmadan sigorta aracılığı yaptıkları’na dair açıklamalara yer vermektedir⁴³. Bu durum, ilgili yasal düzenlemenin uygulamada somut karşılık bulduğunu ve sektörde fiilen benimsendiğini ortaya koymaktadır.

Gömülü sigorta sunan bir platform, sigorta sözleşmesinin kurulmasına doğrudan aracılık ettiğinde, Alman sigorta hukuku kapsamında ‘sigorta aracı’ olarak değerlendirilmekte ve bu sebeple BaFin’den (Alman Denetim Otoritesi) aracılık izni alma⁴⁴ yükümlülüğüne tabi olmaktadır⁴⁵. Böyle bir izin zorunluluğunun temel amacı, sigorta piyasasının düzenlenmesi, tüketici menfaatlerinin korunması ve aracılık faaliyetlerinin güvenilir bir şekilde yürütülmesinin sağlanmasıdır. Bununla birlikte kanun koyucu, bazı ticari faaliyetlerde sigorta aracılığının tali nitelikte olduğunu dikkate alarak, bu hallerde izin zorunluluğunu orantısız bir yük olarak değerlendirmiştir. Bu doğrultuda, tali nitelikte sigorta aracılığı faaliyetlerini düzenlemek amacıyla § 34d Abs. 8 GewO hükmüne yer vermiştir. Bu hüküm, belirli şartları taşıyan işletmelerin sigorta aracılık faaliyeti için izin almasına gerek olmadığını öngörmektedir. Bu düzenleme ile bir elektronik eşya satıcısı, cihaz satışıyla birlikte hırsızlık veya hasar sigortasını izin prosedürleri olmaksızın sunabilmektedir.

34d Abs. 8. GewO hükmü, esas faaliyete bağlı olarak yürütülen ve sadece belirli sigorta türlerini kapsayan sınırlı aracılık faaliyetlerini izin yükümlülüğünden muaf tutmuştur. Dolayısıyla, aracılık

³⁹ § 34d Abs. 8 GewO hükmü için bkz. https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/___34d.html, (E.T. 04.05.2025).

⁴⁰ WILL, GewO § 34d.

⁴¹ LANDMANN, GewO § 34d Rn. 226-232.

⁴² Lastik satıcıları (lastik sigortası), elektronik ürün satan firmalar (garanti ve onarım sigortaları), e-ticaret ve perakende şirketleri (garanti uzatma sigortaları), seyahat acenteleri (seyahat iptal ve seyahat sağlık sigortaları), bisiklet satıcıları ve üreticileri (kaza ve hırsızlık sigortaları) ve gözlükçüler (kasko sigortası) küçük sigortalara örnek gösterilebilir. Bkz. SCHÖNLEITER, GewO § 34d Rn. 32.

⁴³ <https://www.ferienoase.de/reiseversicherung>, (E.T. 10.05.2025).

⁴⁴ Doktrinde aracılık faaliyeti, sadece sözleşme öncesi tanıtım veya potansiyel müşterilere ulaşmakla sınırlı olmayıp, sigorta sözleşmesinin tüm sürecini kapsayacak şekilde geniş bir çerçevede ele alınmaktadır. Bkz. ÖZDAMAR, s. 528.

⁴⁵ Almanya’da sigorta aracılığı, kural olarak lisansa tabi bir faaliyettir ve bu faaliyet BaFin (Almanya’nın mali denetim otoritesi) tarafından denetlenmektedir. Eğer bir dijital platform/işletme sigorta sözleşmesinin kurulmasına aktif şekilde aracılık ediyorsa, bu dijital platform/işletme hukuken sigorta aracı sayılır ve BaFin’den lisans alması gerekmektedir. Bkz. https://www.bafin.de/EN/Aufsicht/VersichererPensionsfonds/Allgemeines/Vermittlerwesen/vermittlerwesen_artikel_en.html, (E.T. 05.05.2025).

faaliyeti öncelikle tacirin esas ticari faaliyetinin yanında yürütülen tali bir iş niteliği taşımalıdır. Diğer bir anlatımla, aracılık faaliyetinden elde edilen gelir ve harcanan zaman, tacirin ana faaliyetiyle kıyaslandığında ikincil düzeyde kalmalı, sigorta ürünü ana faaliyetin tamamlayıcısı olmalı ve belirlenen sigorta türlerini kapsamalıdır. Ayrıca, yıllık prim tutarı belirli eşik değerlerin altında kalması ve sigorta sözleşmesine ilişkin asgari bilgilendirme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi gerekmektedir⁴⁶.

Almanya’da lisans zorunluluğunu aşmak amacıyla bir dönem grup sigortası⁴⁷ mekanizmasından yararlanılmıştır⁴⁸. Bu yöntemde, platform/şirketler sigorta poliçesini doğrudan kendi adına düzenlemiş (sigorta ettiren) ve grup poliçesi olarak yapılandırmıştır. Müşteriler ise belirli bir katılım bedeli ödeyerek bu grup poliçesine dahil edilmiştir. Bu şekilde platform/şirket, aracılık lisansı alma zorunluluğunu bertaraf etmiş, sigorta ettiren rolünü üstlenmiştir. Ancak yakın tarihli Avrupa Adalet Divanı (ECJ) kararları, bu yaklaşımın IDD karşısında hukuken geçerli olmadığını ortaya koymuştur. Avrupa Adalet Divanı (ECJ), C-633/20 sayılı ve 29 Eylül 2022 tarihli⁴⁹ kararında, bir şirketin kendi grup sigortasına müşterilerini (örneğin seyahat sağlık sigortası) üye yaparak bu işlemde gelir elde etmesini IDD-Directive (EU) 2016/97 anlamında ‘sigorta dağıtımı’ olarak değerlendirmiştir. Bu tür bir uygulamada, ilgili şirketin müşterileri adına hareket ettiğini ve şirketin lisans gerektiren bir sigorta dağıtımı gerçekleştirdiğini ifade etmiştir. Anılan görüş, Alman Federal Mahkemesi (BGH) tarafından da kabul görmüştür⁵⁰.

V. TÜRK HUKUKUNDA GÖMÜLÜ SİGORTA

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu (SK)⁵¹ ve ona dayalı yönetmelikler, sigorta şirketlerinin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin hükümleri içerdiği gibi, sigorta aracılarının işleyişine ilişkin esasları da hüküm altına almaktadır. Sigortacılık Kanunu uyarınca, sigorta acenteleri ve sigorta brokerleri, ‘sigorta aracısı

⁴⁶ § 34d Abs. 8 GewO kapsamında öngörülen istisnai düzenlemeye ilişkin özet bilgi için bkz. IHK OSTWESTFALEN ZU BIELEFELD, s. 1-2.

⁴⁷ Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik’in 8. maddesi, doğrudan belirli bir sigorta türünü (örneğin, sağlık, hayat, bireysel emeklilik veya kasko sigortası gibi) düzenlememekle birlikte, tüketici lehine tesis edilen sigorta sözleşmelerine ilişkin genel esasları düzenlemektedir. Hükümde yer alan, tüketici lehine sigorta sözleşmeleri, grup sigortasına ilişkin özgü birçok niteliği barındırmaktadır. Sigorta sözleşmesi ile üçüncü kişilerin menfaatinin korunması, grup sigortasına özgü yapının temel unsurlarındandır. Öncelikle, madde başlığında kullanılan “tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmeleri” ifadesi, sigorta ettirenin başka bir kişi (örneğin tüketici) lehine teminat sağladığı sözleşmeleri ifade eder. Bu ilişki modeli, sigorta sözleşmesinin tarafı olan sigorta ettirenin bizzat sigortalı olmadığı, teminatın bir üçüncü kişi lehine sağlandığı grup sigortası uygulamalarının tipik bir özelliğidir. Yönetmeliğin 8. maddesinin 3. fıkrası, tüketici lehine yapılan sözleşmelerde, sigorta ettirenin sigorta şirketinden komisyon, ücret veya sair menfaat temin edemeyeceğini hüküm altına almıştır. Bu hüküm, grup sigortası ilişkilerinde anlam kazanmaktadır. Benzer şekilde, Yönetmeliğin 8. maddesinin 4. fıkrasında, sigorta sözleşmesinin sigortalıya hediye olarak sunulması halinde, primlerin doğrudan veya dolaylı bir şekilde tüketiciye yansıtılmaması gerektiği düzenlenmiştir. Bu tür hükümler, grup sigortası benzeri yapılar için öngörülmüş bir tüketici koruma tedbiridir. Tüm bu açıklamalar doğrultusunda Yönetmeliğin 8. maddesi, doğrudan ‘grup sigortası’ terimine yer vermese de düzenlediği ilişki yapısı, taraf arasındaki teminat ilişkisi ve ekonomik yükümlülüklerin kime ait olacağına dair kurallar bakımından grup sigortasına özgü esasları yansıttığı söylenebilir.

⁴⁸ STANKEWITSCH, s. 4.

⁴⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62020CJ0633>, (E.T. 04.05.2025).

⁵⁰ SCHILLING-SCHULZ, <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=b4716b7c-fad7-438a-bfe6-24bacba90446>, (E.T. 04.05.2025).

⁵¹ RG, 14.06.2007, S. 26552.

‘olarak kabul edilmektedir (SK m. 2/1/b). Sigorta acentesi, bir sigorta şirketi adına ve hesabına, sigorta sözleşmelerine aracılık eden veya bunları sigorta şirketleri adına yapmayı meslek edinen kişi olarak tanımlanmıştır. Sigorta brokeri ise sigorta veya reasürans sözleşmeleri akdetmek isteyen kişileri temsil ederek, tarafsızlık ve bağımsızlık ilkeleri doğrultusunda sözleşme öncesi süreçleri yürüten ve sözleşmenin uygulanması ile tazminatın tahsil aşamalarında destek sağlayan sigorta aracıları olarak tanımlanmıştır.

Sigortacılık Kanunu gereğince, sigorta sözleşmelerinin kurulmasına aracılık edilmesi sadece lisanslı sigorta aracıları tarafından gerçekleştirilebilmektedir. Bu kural, gömülü sigorta kapsamında sunulan sigorta teminatları bakımından da geçerlidir. Bu sebeple bir e-ticaret platformunun sigorta sözleşmesi kurabilmesi veya bu sözleşmeye aracılık edebilmesi için doğrudan bir sigortacı ya da yetkilendirilmiş bir sigorta aracıları olması gerekmektedir. Ancak, Sigortacılık Kanunun 3. maddesi, *“Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri (nin), sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka işle iştirgal edeme (yeceğini)”* düzenlemiştir. Aynı şekilde, Sigorta Acenteliği Yönetmelik’inin 26. maddesi *“Hayat, hastalık, ferdi kaza sigortaları ve zorunlu sigortalarla sınırlı olarak yetki verilen sigorta acenteleri hariç olmak üzere, kendilerine sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verilen sigorta acenteleri(nin), sigorta acenteliği dışında başka bir ticari faaliyette bulunama (yacağını)”* düzenlemiştir. Bu hükümler uyarınca, sigortacılık faaliyeti ile ticari mal veya hizmet satışının aynı ticaret unvanı altında birleşmesi mümkün olmamaktadır.

Sigorta sözleşmesi, sigortacının belirli prim karşılığında rizikonun gerçekleşmesi halinde, sigortalının menfaatinde meydana gelen zararı tazmin etmeyi üstlendiği, karşılıklı borç yükleyen bir sözleşme türüdür⁵². Örneğin, bir “ek (genişletilmiş) garanti paketi” doğrudan ürünün üreticisi tarafından garanti yükümlülüğü kapsamında sunuluyorsa, bu durumda bir sigorta sözleşmesinden bahsedilemeyecektir. Ancak söz konusu genişletilmiş garanti, bağımsız bir sigorta şirketi tarafından prim karşılığında sunuluyor ve belirli bir rizikonun gerçekleşmesiyle tazminat ödemesi öngörüyorsa, bu durumda söz konusu işlem sigorta sözleşmesi olarak nitelendirilir.

Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik’in⁵³ (Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği) 7. maddesi uyarınca, TTK m. 1401 kapsamında sigorta teminat verilmesine yönelik faaliyetler, sigortacılık faaliyeti olarak değerlendirilmektedir. Sigortacılık faaliyetinde bulunma yetkisi, sadece sigorta şirketleri ile lisanslı sigorta aracı kuruluşlarına tanınmıştır. Bu yetkiye sahip olmayan kişi/kuruluşlar tarafından sunulan sigortacılık faaliyetleri, ruhsatsız sigortacılık kapsamında değerlendirilir (Yönetmelik m. 7/3).

⁵² KENDER, s. 189.

⁵³ RG, 16.05.2021, S. 31513.

A. MAL VE HİZMETLE BAĞLANTILI SİGORTA SATIŞI: TÜRK HUKUKUNDA GÖMÜLÜ SİGORTAYA İLİŞKİN DÜZENLEYİCİ YAKLAŞIM

Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği, özellikle mal ve hizmet satışı ile bağlantılı olarak sunulan sigorta teminatlarına ilişkin usul ve esasları belirlemektedir. Mezkûr düzenleme, klasik sigortacılık anlayışını bir ölçüde esneterek, ‘gömülü sigorta’ modeli olarak tanımlanabilecek uygulamaların hukukî zeminini oluşturmuştur.

İlgili Yönetmeliğin 10. maddesi uyarınca, sigorta ürününün belirli mal veya hizmetle tamamlayıcı nitelikte sunulması, yıllık primin öngörülen sınırı aşmaması ve teminat süresinin azami iki yıl ile sınırlı olması koşuluyla (uzatılmış garanti teminatı verilen sigortalar hariç), elektronik cihazlar ve seyahat biletleri ile bağlantılı olarak sigorta ürünleri sunulabilmektedir. Bu düzenleme ile satıcı konumundaki işletmelere doğrudan sigorta poliçesi düzenleme veya düzenlenmesine aracılık etme yetkisi tanınmamakta; bunun yerine sigorta ürününün, asıl ürünle birlikte *sunulmasına* imkân sağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle, mal veya hizmet sağlayan kişiler, doğrudan sigorta teminatı sunamamakta veya aracılık edememektedir, sadece sigorta ürünü sunma imkânı elde etmektedir. Satıcı pozisyonundaki işletmeler üzerinden sunulan sigorta teminatlarına ilişkin fiyatlar, hukuki açıdan bağlayıcı bir beyan olarak değil, bir “teklif daveti/icaba davet” olarak değerlendirilmelidir. Müşterinin platform/mağaza üzerinden sigorta ürününü satın almayı talep etmesi, sigorta şirketine yöneltilmiş bir icap niteliği taşır (TBK m. 1, 2). Sigorta şirketinin bu teklifi kabul etmesiyle birlikte sigorta sözleşmesi kurulmakta ve poliçe düzenlenmektedir. Nitekim, mal ve hizmetle bağlantılı sunulan sigorta ürünlerine ilişkin ön bilgilendirme formlarında bu hususa vurgu yapılmaktadır. Bu doğrultuda yönetmelik hükümleri doğrultusunda e-ticaret platformları sigorta ürünlerinin sunulmasında yalnızca teknik bir altyapı sağlayıcı olarak rol almaktadır. Kurulan sigorta sözleşmesinin tarafı olmamakta ve sigorta aracılık faaliyetini, kendisi adına gerçekleştirmemektedir.

Tüm bu açıklamalar doğrultusunda Türk hukukunda elektronik cihaz ve seyahat bilet satışı ile bağlantılı olarak sunulan sigorta ürünlerinin, tamamlayıcı nitelik taşıması, yıllık primlerinin belirli bir eşiği aşmaması ve teminat süresinin azami iki yıl ile sınırlı olması gerekir. Ayrıca, sigorta teminatının sadece sigorta şirketi veya aracısı tarafından yürütülmesi ve hizmet bedelinin primle ilişkilendirilmemesi gerekmektedir. Bu çerçevede, belirtilen koşulları sağlayan uygulama modelleri, Türk hukuku bakımından gömülü sigorta kapsamında değerlendirilebilecektir.

Alman hukukunda § 34d Abs. 8 GewO hükmüyle düzenlenen ve asıl faaliyeti sigortacılık olmayan kişilere belirli şartların oluşması halinde sigorta aracılığı yapma imkânı tanıyan, ‘Annexvermittler’ modelinin Türk hukuku bakımından uygulanabilirliği bulunmamaktadır. Zira gömülü sigortaya müsaade eden yönetmelik sigorta aracılık faaliyetine izin vermemekte, sadece sigorta ürününün bağlantılı ürünle birlikte *sunulmasına* müsaade etmektedir. Diğer bir anlatımla Alman hukukunda, belirli prim eşiği ve süre sınırlamaları dâhilinde, esas işi sigortacılık olmayan aktörlerin

sigorta aracılığına imkân tanıyan istisnai düzenleme bulunmaktayken Türk hukukunda, bu türden bir ayrık yapı henüz öngörülmemiştir. Kanaatimizce, Türk hukuk sisteminde, Alman hukukuna benzer şekilde, asıl faaliyeti sigortacılık olmayan kişilere asıl ürünle bağlantılı sigorta ürünlerinin satışına *aracılık* etme imkânı tanınmalıdır. Ayrıca, gömülü sigorta uygulamalarının daha yaygın ve etkili bir şekilde uygulanabilmesi için Alman hukukuna benzer şekilde, tamamlayıcı nitelikteki düşük primli sigortaların kapsamı genişletilmeli ve bu sigortalar bakımından özel bir lisans muafiyeti tanınmalıdır. Bu tür bir düzenleme, sigortacılık dışındaki sektörlerde faaliyet gösteren e-ticaret platformlarının, ürün satıcılarının veya turizm acenteleri gibi aktörlerin, sigorta ürünlerini müşterilerine daha kolay şekilde sunma olanağı tanıyacaktır. Böyle bir düzenleme ile hem alıcının ihtiyaç duyduğu sigorta teminatlarına erişim kolaylaşacak hem de sigorta sektörü bakımından yeni ve etkili dağıtım kanalları oluşacaktır. Ancak, oluşturulacak bir muafiyet rejimi, lisanssız sigorta aracılığına ilişkin etkili hukuki koruma sağlamalı ve tüketici haklarını önceleyen yapılarla desteklenmelidir.

B. GÖMÜLÜ SİGORTA UYGULAMALARINDA SATICININ HUKUKİ STATÜSÜ

Türkiye’de faaliyet gösteren birçok e-ticaret platformu, elektronik cihaz satışlarıyla birlikte uzatılmış garanti ve benzeri koruma teminatları sunmaktadır. Sunulan bu teminatların sigorta poliçeleri doğrudan platform işletmeler tarafından değil, yetkili sigorta şirketleri veya lisanslı acenteleri aracılığıyla düzenlenmektedir. Bazı platformlar, sigorta şirketleriyle iş birliği yaparak cihaz koruma sigortalarını gömülü sigorta programı⁵⁴ kapsamında asıl ürünle birlikte sunmakta ve bu hizmeti grup bünyesinde faaliyet gösteren bir sigorta aracı şirketi aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliğinin 10. maddesine dayanan gömülü sigorta uygulamaları, sigortacılık faaliyetinin sadece yetkili acenteler tarafından düzenlenmesini ve dijital platformların/satıcıların ise teknik altyapı sağlayıcısı rolüyle sınırlı kalmasını öngörmektedir. E-ticaret platformu, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun⁵⁵ kapsamında bir “aracı hizmet sağlayıcı” ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun⁵⁶ kapsamında “yer sağlayıcı” statüsünde faaliyet göstermektedir. Aynı değerlendirmeleri, gömülü sigorta bakımından da yapmak mümkündür. Bir sigorta sözleşmesinin tarafı olmayıp, sözleşmenin içeriğinden veya taraflar arasındaki yükümlülüklerden hukuken sorumlu tutulmamaktadır. Sadece sigorta ürünleri bakımından yer sağlayıcısı konumundadır.

Sigorta teklifi, mal veya hizmet satışıyla birlikte doğrudan e-ticaret platformu üzerinden sunulduğundan, bu platformun sigorta satışına doğrudan katıldığı düşünülse de uygulamada sözleşme ve bilgilendirme metinlerinde sigorta aracısının unvanı, adresi ve lisans bilgileri açıkça belirtilerek

⁵⁴ <https://www.axasigorta.com.tr/basin-bultenleri/axa-sigorta-ya-teknolojik-ve-yenilikci-hizmet-odulleri>, (E.T. 06.05.2025).

⁵⁵ RG, 05.11.2014, S. 29166.

⁵⁶ RG, 23.05.2007, S. 26530.

sigortacılık faaliyetinin yetkili aracı şirkete ait olduğu ortaya konulmaktadır. Dolayısıyla hukuki açıdan değerlendirildiğinde sigorta sözleşmesinin muhatabı doğrudan e-ticaret platformu değil, çoğunlukla platformun iştiraklerinden biri olarak faaliyet gösteren ve sigorta aracılığı yetkisine sahip ayrı bir aracı kuruluştur.

Sonuç olarak, ilgili Yönetmelik, gömülü sigorta modelinde yer sağlayıcılık rolüne yasal dayanak oluşturmakta ve mal ve hizmet satışına bağlı olarak sunulan sigorta ürünlerinde, bu ürünleri sunan kişi ve kuruluşları da denetim kapsamına almaktadır. Bu çerçevede, gömülü sigorta sunan kişi ve kuruluşlar doğrudan sigorta sözleşmesine taraf olmadan, sadece yer sağlayıcısı rolünü sürdürmekte ve sigortacılık faaliyeti hâlâ yetkili acenteler aracılığıyla yürütülmektedir. Türkiye’de e-ticaret platformları tarafından sunulan gömülü sigorta modeli, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ve ikincil düzenlemeler çerçevesinde hukuki uygunluk arz etmektedir.

C. GÖMÜLÜ SİGORTA MODELİNDE TÜKETİCİ HAKLARI VE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜ

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (TKHK)⁵⁷, tüketici haklarının korunmasını yönelik temel düzenlemeleri içermektedir. Bu kanun kapsamında değerlendirilen tüketici sözleşmelerinde haksız şartların⁵⁸ yer alması yasaklanmıştır. Bir ürün veya hizmetin satışının ek bir sigorta ürününün satın almasına bağlanması, tüketicinin sözleşme özgürlüğünü zedelediğinden TKHK m. 5 kapsamında haksız şart olarak değerlendirilebilir. Aynı zamanda bu husus, RKHK m. 4/1/f hükmü kapsamında kelepçeleme sözleşmelerine vücut verebilir⁵⁹. Çünkü güçlü olan sözleşme tarafının sözleşmesinin kurulabilmesi için başka bir malın satın alınmasını şart koşması, rekabet hukuku açısından kelepçeleme sözleşmelerine⁶⁰ örnek teşkil edebilmektedir. Mevcut uygulamada, e-ticaret platformları genellikle sigorta ürünlerini isteğe bağlı olarak sunmakta ve tüketicinin ana ürünü, sigorta teminatı olmaksızın satın almasına imkân tanımaktadır. Bu yaklaşım, tüketici sözleşmeleri bakımından haksız şart riskini ortadan kaldırmaktadır.

Gömülü sigorta uygulamalarında, tüketicilerin kişisel verileri sigorta tekliflerinin oluşturulabilmesi için işlenebilmektedir. KVKK, kişisel verilerin işlenmesi ve aktarılması süreçlerinde ilgili kişilerin açık rızalarının alınmasını zorunlu kılmaktadır⁶¹. Ancak, açık rıza şartı, hizmet

⁵⁷ RG, 28.11.2013, S. 28835.

⁵⁸ Haksız şart, taraflar arasında müzakere edilmeden tek taraflı olarak dayatılan ve diğer tarafın menfaatlerini açık şekilde zedeleyen sözleşme hükümleri olarak tanımlanır. Bkz. ÇINAR, s. 5, 22; ATAMER, 304. Ayrıntılı bilgi için bkz. AYDIN, s. 83-123.

⁵⁹ Ayrıntılı bilgi için bkz. SANLI, s. 167, 168.

⁶⁰ SANLI, s. 167.

⁶¹ 2022/768 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 03.08.2022 tarihli kararında, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak üçüncü kişilerle paylaşılması hususuna vurgu yapılmıştır. Kurula yapılan başvuruda, ilgili kişi cep telefonu üzerinden bir sigorta şirketi tarafından sürekli arandığını ve yapılan görüşmelerde telefon numarasının bankalar aracılığı ile iletildiğini öğrenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda, bankanın kişinin cep telefonu numarasını, KVKK m. 5 belirtilen veri işleme şartlarından herhangi birine dayanmaksızın ilgili sigorta şirketine iletmesi tespit edilmiştir. Kurul bu aktarımı, KVKK m. 8 çerçevesinde hukuka aykırı bir veri aktarımı olarak değerlendirmiş ve bu doğrultuda, söz konusu veri

sunumunun ön koşulu haline getirilmemelidir. Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 20/04/2021 tarihli ve 2021/389 sayılı kararında, bir sigorta şirketinin hizmet sunumunu açık rıza şartına bağlamasının hukuka uygun olmadığı belirtilmiştir. Kurul, açık rızanın özgür iradeyle verilmesi gerektiğini ve hizmetin sunumunun açık rıza şartına bağlanmasının hukuka aykırı olduğunu vurgulamıştır⁶². Bu bağlamda gömülü sigorta sunan platformların, tüketicilerin kişisel verilerini sigorta şirketlerine aktarmadan önce tüketicilerden açık rıza alması gerekmektedir. Ayrıca, KVKK'nın 10. maddesi ve Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ⁶³ uyarınca, açık rıza metinlerinin aydınlatma metinlerinden ayrı ve belirli bir konuya ilişkin hazırlanmış olması gerekir. Bu ilkelere riayet edilmesi, gömülü sigorta uygulamalarında veri işleme süreçlerinin yasal çerçevede kalması bakımından önem arz etmektedir.

SONUÇ

Gömülü sigorta, sigorta ürünlerinin doğrudan tüketiciye/müşteriye ulaştırılmasını sağlayan yenilikçi bir modeldir. Ancak bu model, Türk hukukunda açık bir şekilde tanımlanmamış ve kapsamlı bir yasal zemine oturtulmamıştır. 16 Haziran 2021 tarihli 'Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik'in 10. maddesi, gömülü sigortaya en yakın düzenlemeyi sunmaktadır. Mezkûr hükümde sadece tamamlayıcı nitelikte olan düşük primli ve kısa süreli bazı sigorta ürünlerinin sunulmasına sınırlı ölçüde imkân tanınmıştır. Ancak bu düzenlemenin yönetmelik düzeyinde kalması, bu modelin hukuki zemininin zayıf ve belirsiz kalmasına neden olabilmektedir. Bu durum, kapsamlı ve kanun seviyesinde bütüncül bir düzenlemenin gerekliliğini gündeme getirmektedir.

Bu modelin özünde, sigorta ürünlerinin müşterilerin alışveriş süreçlerine entegre edilerek, erişimin yaygınlaştırılması ve sigortanın talep edilen değil teklif edilen bir ürün haline getirilmesi yer almaktadır. Gömülü sigorta modeli doğru tasarlandığında sigorta şirketleri açısından müşteri tabanının genişletilmesi, platformlar/satıcılar için kullanıcı bağlılığı ve gelir arttırımı, sigortalılar bakımından ise düşük maliyetli sigorta erişimi sunan çok aktörlü bir "kazan-kazan-kazan" senaryosu yaratabilir.

Alman hukuk sisteminde § 34d Abs. 8 GewO hükmü, belirli şartların sağlanmasıyla sigorta dağıtımında lisans muafiyeti sağlayarak tamamlayıcı sigortaların sunumunu kolaylaştırmaktadır. Böylece, asıl faaliyeti sigortacılık olmayan işletmelerin, tali düzeyde sigorta dağıtımına katkı sunmasına izin verilmektedir. Türk hukukunda, Sigortacılık Kanunu gereğince sigorta ürünlerinin yalnızca sigortacılar veya yetkili acenteler aracılığıyla dağıtılması mümkün olup, Alman hukukuna benzer bir lisanssız dağıtım modeline izin verilmemektedir. Hukuken bu yapı, sigorta aracılığının sadece lisanslı acenteler aracılığıyla kurulmasını ve e-ticaret platformlarının yer sağlayıcısı rolüyle sınırlı kalmasını

sorumlusu banka hakkında 250.000 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Karar için bkz. <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/7570/2022-768>, (E.T. 07.05.2025).

⁶² <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6967/2021-389>, (E.T. 06.05.2025).

⁶³ RG, 10.03.2025, S. 30356.

zorunlu kılmaktadır. Kanaatimizce, Alman hukukunda benimsenen tamamlayıcı ürün sigortalarına ilişkin lisans muafiyetinin Türk hukukuna aktarılması, gömülü sigorta sisteminin yaygınlaştırılmasına katkı sağlayacaktır.

Son olarak, gömülü sigorta modelinin hukuk zemininde sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi, kişisel verilerin korunması ve tüketici haklarının titizlikle gözetilmesine bağlıdır. Bu bağlamda, gömülü sigorta sunan dijital platformlar/satıcılar, tüketiciye şeffaf ve kolay erişilebilir bilgilendirme sağlamalı ve kişisel veri işleme süreçleri KVKK ile ilgili ikincil düzenlemelere uygun şekilde yürütmelidir.

KAYNAKÇA

- ACAR, H. (2008). Türk Hukukunda Sözleşmedeki Haksız Şartlar. Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 3 (2), 263-289.
- ASLAN, A. (2022). Sigortacının Bilgilendirme ve Aydınlatma Yükümlülüğü. Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, 12 (Özel Sayı), 338-359.
- ATAMER, Y. M. (2004). Genel İşlem Şartlarının Denetiminde Yeni Açılımlar. Prof. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu'na Armağan (1. b.) Ankara.
- AYDIN, R. (2016). Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar (TKHK m. 5). Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 11 (1), 83-123.
- BRAVO, J. M. (2021). IDD and Distribution Risk Management. Insurance Distribution Directive (AIDA Europe Research Series on Insurance Law and Regulation, (Cilt 3). (P. Marano, K. Noussia Düzenleyenler) Italy, 349-369.
- ÇINAR, Ö. (2009). Tüketici Hukukunda Haksız Şartlar (1. b.) İstanbul.
- DEUTSCHER REISEVERBAND E.V (2016). Stellungnahme zum Referentenentwurf des Bundesministeriums für Wirtschaft und Energie vom 21. November 2016 für ein Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie (EU) 2016/97 des Europäischen Parlaments und des Rats vom 20. Januar 2016 über Versicherungsvertrieb, 1-6.
- ERDOĞAN, M. (2008). Teoride ve Uygulamada Fiyat Farklılaştırması Stratejileri. Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 10 (1), 219-242.
- EKDİ, B. (2010). Ürün Bağlama ve Paket Satışlar Yoluyla Hakim Durumun Kötüye Kullanılması. Rekabet Dergisi, (43), 79-129.
- DEVPRAKASH, C. (2023). Scope of Embedded Insurance in Redefining the Indian Insurance Sector. SSRN Electronic Journal, 1-11.
- HUNEBERG, S. (2021) What Can the Insurance Distribution Directive “Offer” the South African Microinsurance Model?. Insurance Distribution Directive (AIDA Europe Research Series on Insurance Law and Regulation, (Cilt 3). (P. Marano, K. Noussia Düzenleyenler) Italy, 219-251.
- KENDER, R. (2021), Türkiye’de Hususi Sigorta Hukuku (17.b.) İstanbul.
- LANDMANN, U. (2024). GewO § 34d Versicherungsvermittler, Versicherungsberater (von Landmann R., Rohmer G., Herausgeber) München, Gewerbeordnung und ergänzende Vorschriften: Gewerbeordnung - Kommentar (93. EL., Band I).
- LOHANI, S., ASTHANA, N., OSAMA, M. (2024). Data Analytics in Insurance Product Management. Journal of Artificial Intelligence General Science (JAIGS), 6(1), 594-599.
- ÖZDAMAR, M. (2008). Sigorta Brokeri ve Hukukî Niteliği. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 57 (3), 525-560.
- SANLI, K.C. (1999). Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’da Öngörülen Yasaklayıcı Hükümler ve Bu Hükümlere Aykırı Sözleşme ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Geçersizliği.

- (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- STANKEWITSCH, P. (2024). Tagungsbericht der Fachtagung des Arbeitskreises -Internationales Versicherungsrecht, Versicherungsaufsichtsrecht, Industrieversicherungen, Rückversicherungsrecht- in Obernai 2024, SpV, beck-online.
- REHMAN, I. U. (2024). Seamless İntegration: AI's Contribution to Embedded Insurance in Property and Casualty. International Journal of Computer Techniques, 10 (2).
- SCHÖNLEITER, U. (2024). GewO § 34d: Versicherungsvermittler, Versicherungsberater (R. Landmann, G. Rohmer, Herausgeber) München, Gewerbeordnung (93. Ergänzungslieferung), beck-online.
- TEPECİK, F. (2018). Sözleşmelerde Asimetrik Bilgi. AndHD, 4(1), 21-33.
- WILL, M. (2024). GewO § 34d Versicherungsvermittler, Versicherungsberater (Pielow JC, Herausgeber) München, BeckOK GewO (64. Auflage).

Elektronik Kaynaklar

- BHAT, A. (2021). Embedded Insurance: Challenges and Opportunities' (Insurance Thought Leadership, <https://www.insurancethoughtleadership.com/customer-experience/embedded-insurance-challenges-and-opportunities>, (E.T. 02.05.2025).
- CHUBB. Four Reasons to Add Embedded Insurance to Your Business Model, <https://www.chubb.com/ie-en/business/resources/four-reasons-to-add-embedded-insurance-to-your-business-model.html>, (E.T. 06.04.2025).
- CLEVENGER, S. (2025). Viewpoint: Turning the Embedded Insurance Challenge Into an Opportunity. Insurance Journal, <https://www.insurancejournal.com/news/national/2025/04/28/821436.htm>, (E.T. 01.04.2025).
- FARIDI, O. (2020). Embedded Insurance May Offer \$3 Trillion Market Opportunity. Crowdfund Insider, <https://www.crowdfundinsider.com/2020/12/170222-embedded-insurance-may-offer-3-trillion-market-opportunity-according-to-business-transformation-specialist-simon-torrance/>, (E.T.01.05.2025).
- FRITSCH, L. (2022). The Future of Insurance, Embedded Insurance, <https://www.embeddedinsurance.com/resources/future-of-insurance>, (E.T. 25.05.2025).
- LUSARDI, G., GRANDE, V. (2024). Embedded Insurance Through Regulation and Digital Innovation. DLA Piper, <https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/derisk-newsletter/2024/embedded-insurance-through-regulation-and-digital-innovation> (E.T. 06.04.2025).
- IHK OSTWESTFALEN ZU BIELEFELD (2024). Annexvermittler – Versicherungsvermittler in Nebentätigkeit nach § 34d Abs. 8 GewO, <https://www.ostwestfalen.ihk.de/fileadmin/Dokumente/Sach-Fachkunde/Versicherungs>

- vermittler/Annexvermittler_-_Versicherungsvermittler_in_Nebentaetigkeit_nach____
34d_Abs._8_GewO.pdf, (E.T. 05.05.2025).
- JIA, R. (2024). Digital Platform Ecosystems in Insurance: Connecting with Customers in New Ways. The Geneva Association, (https://www.genevaassociation.org/sites/default/files/2024-09/digital_platform_report_0925_final.pdf E.T. 06.06.2025).
- JUNQUEIRA, T., NÁSSER, I. (2023). Embedded Insurance: Opportunities and Risks. Financier Worldwide Magazine, (<https://www.financierworldwide.com/embedded-insurance-opportunities-and-risks>, (E.T. 14.04.2025).
- KIERS, A., VAN WEENEN, R. (2023). Embedded insurance products: Regulatory considerations. DLA Piper, (<https://www.dlapiper.com/en/insights/publications/2023/10/embedded-insurance-products-regulatory-considerations>, (E.T. 05.04.2025).
- NORMAN, J. (2024). The Promises and Drawbacks of Embedded Insurance. Sedgwick, <https://www.sedgwick.com/blog/the-promises-and-drawbacks-of-embedded-insurance/?loc=eu>, (E.T. 16.04.2025).
- PAYSET (2024). What Is Embedded Insurance, (<https://www.payset.io/post/what-is-embedded-insurance>, (E.T. 01.05.2025).
- PWC LUXEMBOURG (2016). Insurance Distribution Directive-Set for 23 February 2018, but Need to Act Now!, <https://www.pwc.lu/en/insurance/docs/pwc-insurance-100216.pdf>, (E.T. 01.05.2025).
- SCHILLING-SCHULZ C. (2022) Do Group Insurance and Insurance Intermediaries Require a Licence? Lexology, <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=b4716b7c-fad7-438a-bfe6-24bacba90446>, (E.T. 04.05.2025).
- THE FUTURE OF COMMERCE. Embedded insurance: What it is and the future of customer-centric insurance solutions, <https://www.the-future-of-commerce.com/2022/03/31/embedded-insurance-definition-examples-benefits/> (E.T. 02.05.2025).
- TRAUM A. (2021). 6 Regulatory Issues Every Company Should Know About Embedded Insurance. Legaltech News, (<https://www.law.com/legaltechnews/2021/05/24/6-regulatory-issues-every-company-should-know-about-embedded-insurance/>, (E.T. 01.05.2025).
- <https://www.axasigorta.com.tr/basin-bultenleri/axa-sigorta-ya-teknolojik-ve-yenilikci-hizmet-odulleri>, (E.T. 06.05.2025).
- https://www.bafin.de/EN/Aufsicht/VersichererPensionsfonds/Allgemeines/Vermittlerwesen/vermittlerwesen_artikel_en.html, (E.T. 05.05.2025).
- <https://www.ferienoase.de/reiseversicherung>, (E.T. 10.05.2025).
- <https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/>, (E.T. 03.05.2025).
- https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/_34d.html, (E.T. 04.05.2025).

<https://datahorizonresearch.com/request-sample-pdf/embedded-insurance-market-2346>, (E.T. 05.04.2025)

<https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/embedded-insurance-market>, (E.T. 6.05.2025).

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62020CJ0633> (E.T.04.05.2025).

<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/7570/2022-768>, (E.T. 07.05.2025).

<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6967/2021-389>, (E.T. 06.05.2025).